

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Κληρονομική διαδοχή Κληρονομική διαδοχή

Κάτω Χώρες

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Με εξαίρεση έναν περιορισμένο αριθμό ειδικών περιπτώσεων [άρθρα 4:97-107 του αστικού κώδικα (*Burgerlijk Wetboek*)], η διαθήκη συντάσσεται αποκλειστικά με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιόχειρο, ιδιωτικό έγγραφο που εγχειρίζεται σε συμβολαιογράφο προς φύλαξη (άρθρο 4:94 BW). Διαθήκη που συντάσσεται από δύο ή περισσότερους διαθέτες είναι άκυρη (άρθρο 4:93 BW). Συμφωνία για μελλοντική επαγωγή κληρονομίας είναι επίσης άκυρη. Σύμφωνα με το άρθρο 4:4(2) BW, συμφωνίες που αποσκοπούν στη διάθεση, εν όλω ή εν μέρει, μη επαχθείσας κληρονομίας είναι εξ ολοκλήρου άκυρες.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Ο συμβολαιογράφος που έχει συντάξει τη διαθήκη οφείλει να καταχωρίζει τα στοιχεία αυτής την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα στο κεντρικό μητρώο διαθηκών (CTR).

Βλέπε επίσης: <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Πληροφορίες για τη φύλαξη, καταχώριση και αναζήτηση διαθηκών διατίθενται επίσης στον δικτυακό τόπο της Ένωσης του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μητρώων Διαθηκών (ENRWA) στην ενότητα «Information sheet» (δελτίο πληροφοριών):

<http://www.arert.eu/>

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης απία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Μόνο οι κατιόντες του θανόντος (τέκνα ή –εάν τα τέκνα έχουν προαποβιώσει– τα τέκνα αυτών) δικαιούνται νόμιμη μοίρα. Ο/η σύζυγος και οι ανιόντες δεν δικαιούνται νόμιμη μοίρα. Η νόμιμη μοίρα ισούται με το μισό της κληρονομιάς περιουσίας, βλ. άρθρο 4:64 BW. Κατιών που επικαλείται το δικαίωμά του στη νόμιμη μοίρα, παύει να θεωρείται κληρονόμος και πλέον λογίζεται κληρονομικός δανειστής.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Ελλείπει διαθήκης, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές στις διάφορες υποθετικές περιπτώσεις:

Εάν ο θανών ήταν άγαμος και άτεκνος, καταρχήν, κληρονομείται ισομερώς από τους γονείς και τα αδέρφια του. Σε κάθε περίπτωση, κάθε γονέας κληρονομεί τουλάχιστον ποσοστό ενός τετάρτου.

Εάν ο θανών ήταν άγαμος με τέκνα, η κληρονομία διανέμεται ισομερώς στα τέκνα.

Εάν ο θανών καταλείπει σύζυγο και είναι άτεκνος, ο τελευταίος επιζών σύζυγος υπεισέρχεται στη συνολική κληρονομία.

Εάν ο θανών καταλείπει σύζυγο και τέκνα, αυτοί λαμβάνουν ίσα κληρονομικά μερίδια, ωστόσο ο επιζών σύζυγος λαμβάνει διά του νόμου τα κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία. Η κληρονομιαία περιουσία εκκαθαρίζεται για λογαριασμό του συζύγου. Κάθε τέκνο θα έχει, δυνάμει της κληρονομικής ιδιότητας, χρηματική αξίωση έναντι του επιζώντος συζύγου. Η χρηματική αξίωση αναλογεί στο κληρονομικό μερίδιο του τέκνου. Η εν λόγω αξίωση καθίσταται εκτελεστή εάν ο επιζών σύζυγος κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί σε διαδικασία αναδιάρθρωσης οφειλών (βλέπε επίσης τον νόμο περί αναδιάρθρωσης οφειλών φυσικών προσώπων (*Wet schuldsanering natuurlijke personen*) ή αποβιώσει (άρθρο 4:13 BW).

Οι έγγαμοι σύζυγοι και οι καταχωρισμένοι σύντροφοι αντιμετωπίζονται με ίσους όρους.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή;

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής απία θανάτου;

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Αρμόδια αρχή των Κάτω Χωρών ως προς το δικαίωμα της κληρονομικής διαδοχής είναι οι συμβολαιογράφοι. Τα μέρη απευθύνονται σε συμβολαιογράφο της επιλογής τους, ανεξαρτήτως του τόπου τελευταίας κατοικίας του θανόντος.

Ο κληρονόμος έχει τρεις επιλογές. Εάν επιθυμεί απλώς να αποδεχθεί την κληρονομία, μπορεί να το πράξει, ρητά ή σιωπηρά, χωρίς την τήρηση ειδικών διατυπώσεων. Επακόλουθο της αποδοχής της κληρονομίας είναι η απεριόριστη προσωπική ευθύνη του κληρονόμου για τα χρέη της κληρονομίας. Ωστόσο, ο/η κληρονόμος δύναται να περιορίσει την ευθύνη του/της με ρητή αποδοχή της κληρονομίας με τον όρο ότι το παθητικό της κληρονομίας δεν υπερβαίνει το ενεργητικό. Εάν ο κληρονόμος επιθυμεί να αποποιηθεί την κληρονομία ή την αποδέχεται με τον όρο ότι το παθητικό της κληρονομίας δεν υπερβαίνει το ενεργητικό της, οφείλει να υποβάλει δήλωση στο δικαστήριο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, το δικαστήριο θέτει το χρονικό όριο για την αποδοχή της κληρονομίας.

Η αποδοχή ή αποποίηση των κληροδοσιών πραγματοποιείται χωρίς την τήρηση συγκεκριμένων διατυπώσεων. Στη νομοθεσία των Κάτω Χωρών, η μερική αποδοχή των κληροδοσιών είναι άκυρη.

Για την παραίτηση από τη νόμιμη μοίρα, αρκεί ο αναγκαίος κληρονόμος να μην τη διεκδικήσει. Η νομοθεσία δεν προβλέπει ειδικές διατυπώσεις προς τούτο.

Εάν οι αναγκαίοι κληρονόμοι παραιτούνται από τη νόμιμη μοίρα τους, δύνανται να το αναφέρουν σε δήλωσή τους.

6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ειδικά εάν υπάρχει συμφωνία συζύγων για τη ρύθμιση των περιουσιακών τους σχέσεων ή διαθήκη, ενδείκνυται η προσφυγή σε συμβολαιογραφική αρχή για την εκκαθάριση της κληρονομίας. Κάθε κληρονόμος ή ο εκτελεστής διαθήκης, εάν υπάρχει, δύναται να απευθυνθεί σε συμβολαιογράφο στις Κάτω Χώρες. Τα μέρη απευθύνονται σε συμβολαιογράφο της επιλογής τους, ανεξάρτητα από τον τόπο της τελευταίας κατοικίας του θανόντος. Ο συμβολαιογράφος θα συνεπικουρήσει τους κληρονόμους στην εκκαθάριση της κληρονομίας. Θα καθορίσει ποιοι είναι οι κληρονόμοι, έπειτα θα διακριβώσει την ύπαρξη διαθήκης και θα συμβουλευσει τους δικαιούχους ως προς την αναγκαιότητα της αποδοχής της κληρονομίας ή την ενδεχόμενη σκοπιμότητα της αποποίησης αυτής. Συντάσσει επίσης την απογραφή της κληρονομίας και τη διανομή αυτής. Δύνανται επίσης να τους συνεπικουρήσει στη

συμμόρφωσή τους με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Σε ελάχιστες μόνον περιπτώσεις το δικαστήριο μετέχει στην εκκαθάριση της κληρονομικής διαδοχής. Τούτο δύναται να συμβεί σε περίπτωση αμφισβήτησης της κληρονομιάς περιουσίας ή εάν ένας από τους κληρονόμους (επί παραδείγματι εάν είναι ανήλικος) δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει τα συμφέροντά του/της.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Στις Κάτω Χώρες, δεν προβλέπεται η προσφυγή σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου. Ωστόσο, παρέχεται τίτλος, το κληρονομητήριο (*Verklaring van Erfrecht*), βλ. άρθρο 4:188 BW, που εκδίδεται από συμβολαιογραφική αρχή των Κάτω Χωρών (βλ. άρθρο 3:31 BW) για κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, ιδίως για τους κληρονόμους. Ο εκτελεστής της διαθήκης μπορεί επίσης να ζητήσει την έκδοση κληρονομητηρίου. Στο κληρονομητήριο, ο συμβολαιογράφος, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, κατονομάζει τα πρόσωπα που έχουν κληρονομικό δικαίωμα, την κληρονομική τους μερίδα και το όνομα του εκτελεστή, εάν υπάρχει. Με το κληρονομητήριο, οι κληρονόμοι/εκτελεστής μπορούν να δηλώσουν την ταυτότητά τους στους δανειστές της κληρονομιάς και θα είναι σε θέση να αποκοτύν πρόσβαση στους τραπεζικούς λογαριασμούς, κ.ο.κ. Απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας ή δικαιώματος σε ακίνητη περιουσία προς κληρονόμο.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Κληρονόμος που έχει αποδεχθεί ανεπιφύλακτα την κληρονομία, υπέχει πλήρη ευθύνη για τα χρέη του θανόντος (άρθρο 4: 182 BW). Σε περίπτωση αποδοχής κληρονομιάς με το ευεργέτημα της απογραφής, ο κληρονόμος ευθύνεται για τα χρέη της κληρονομιάς μόνον έως το ενεργητικό της. Ο/Η κληρονόμος δεν υπέχει προσωπική ευθύνη.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Το κληρονομητήριο δύναται να καταχωριστεί στο δημόσιο μητρώο ακίνητης περιουσίας. Για τη μεταβίβαση τίτλου κυριότητας ακινήτου, απαιτείται ξεχωριστή συμβολαιογραφική πράξη.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομιάς υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Η νομοθεσία των Κάτω Χωρών δεν προβλέπει τον υποχρεωτικό διορισμό διαχειριστή κληρονομιάς.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Οι διαθέτες μπορούν να ορίζουν εκτελεστή στη διαθήκη τους, ο οποίος μπορεί να εκκαθαρίζει την κληρονομία περιουσία. Σε περίπτωση αποδοχής με το ευεργέτημα της απογραφής, το δικαστήριο δύναται να ορίσει ειδικό διαχειριστή.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Ο εκτελεστής που κατονομάζεται στη διαθήκη έχει, κατά κανόνα, περιορισμένες εξουσίες σύμφωνα με το άρθρο 4:144 BW. Διαχειρίζεται την κληρονομία περιουσία και διευθετεί τα χρέη αυτής. Οι διαθέτες δύναται να απονέμουν στον εκτελεστή περισσότερα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα μεταβίβασης κινητών πραγμάτων της κληρονομιάς χωρίς την έγκριση των κληρονόμων. Εάν ο εκτελεστής ορίζεται ως ειδικός εκτελεστής (ο καταπιστευματοδόχος που εκκαθαρίζει την κληρονομία), δύναται να μεταβιβάζει κινητά πράγματα και να λαμβάνει κάθε απόφαση που αφορά τον χωρισμό της κληρονομιάς περιουσίας.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Οι κληρονόμοι δύναται να καταρτίσουν έγγραφο διανομής με τον τύπο της συμβολαιογραφικής πράξης. Τούτο είναι αναγκαίο σε περίπτωση νομικής ανικανότητας του κληρονόμου (λόγω ανηλικότητας ή συνδικίας / δικαστικής συμπαράστασης). Για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας ή δικαιώματος σε ακίνητη περιουσία στις Κάτω Χώρες απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη, βλ. απάντηση στην ερώτηση 7 ανωτέρω. Σε κάθε άλλη περίπτωση, δεν απαιτείται έγγραφο διανομής κληρονομιάς. Το κληρονομητήριο συνιστά επαρκή τίτλο για τη μεταβίβαση αγαθών, όπως τραπεζικοί λογαριασμοί και λοιπή κινητή περιουσία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 01/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.